

Domarkonferensen i Stockholm

den 31 okt. och 1 nov. 1953

I tidig morgonstund, medan stockholmarna i allmänhet lättjefullt låg kvar i sängen med den rätt som tillkomsten av den extra hösthelgdagen den 31 oktober givit dem, samlades eliten av svenska bruksprovsdomare, förväntansfyllda och laddade med energi och förhandlingslust, till I1:s kasern- och övningsområde vid Sörentorp utanför Stockholm.

Nu gällde det att komma till klarhet i fråga om bedömningsprinciperna i den mångfald av kvistiga fall, som på bruksprov och tävlingar plägade medföra tvekan och diskussioner om rätt eller fel i betygsättningen. Under två hela dagar skulle problemen blötas och stötas för att slutligen sorteras in i ett facit med de rätta lösningarna.

Ledningen av konferensen låg i händerna på den s.k. regelkommittén i vilken fanns representerad den mest auktoritativa sakkunskap i bedömningsfrågor som Bruks Hundklubben förfogade över. Och såsom toppfiguren i ledningen, planerande, dirigerande och samordnande återfanns givetvis "professorn" på gebitet, direktör Sven Hydén. Centralstyrelsens ordförande, civilingenjör N. Rob. Bjuke var en av dem, som med största intresse följde konferensens arbete från början till slut.

Att man även på militärt håll såg på konferensen som ett viktigt och värdefullt led i arbetet inom brukshundklubben till from-

ma jämväl för arméhundväsendets intressen framgår av att icke endast chefen för arméhundväsendet, major Sven K:son Blomquist, och chefen för arméhundskolan, major Th. Weman, jämte personal ur arméhundskolan deltog, utan även av att genom arméorder ett antal officerare och underofficerare från olika truppförband kommanderats att övervara konferensen.

Storartad var också den medverkan till konferensens lyckliga genomförande som lämnades vid I1 och för vilken kapten Per Lindberg hade gjort en värdefull och uppskattad insats. Den lunch som konferensdeltagarna fick inta vid regementets matinrättning båda dagarna var utomordentlig och mättade de mest uthungrade storätarna.

Här skall nu i korta drag redogöras för det program efter vilket konferensens arbete var upplagt och genomfördes.

Man började med att indela deltagarna i ungefär lika stora grupper, var och en med sin särskilda arbetsuppgift, nämligen att handlägga frågor berörande appelklassens, respektive spår-, rapport- och skyddshundgruppernas olika tävlingsmoment.

Därefter begav sig deltagarna ut på övningsfälten för att beskåda framförandet av ett antal hundar inom vardera av de nämnda specialgrenarna. Tävlingsprotokoll fördes av alla de till gruppen i fråga avdelade domarna, medan de övriga fick följa arbetet

såsom åskådare och göra privata minnesanteckningar tills det blev deras tur att inträda såsom protokollförare.

Därefter följde en demonstration av lukt- och hörselprov, sådana som dessa lämpligen borde utföras, och till vilka fanjunkare H. Johansson från arméhundskolan gav sakkunniga kommentarer.

Efter dessa förberedelser, som skulle utgöra den första grunden för diskussionerna, samlades deltagarna till förhandlingar, varje grupp för sig och under ledning av en inom gruppen utsedd ordförande och med en annan av deltagarna såsom sekreterare. Nu genomgicks de av gruppdeltagarna gjorda betygssättningarna moment för moment och man enades om huru idealprotokollet för varje skärskådad hund skulle se ut. Då hundarna gjort sådana anmärkningsvärda avvikelser från rätta utförandet att domarna hade olika uppfattning om idealbetygets fastställande, noterades skälen för och emot detta betyg. I en särskild promemoria sammanställdes även principuttalanden beträffande betygssättningen vid andra avvikelser från rätta utförandet som plägade förekomma, men som icke kommit till synes vid framförandet av de hundar, som varit i arbete under dagen.

Så långt hann konferensen i sin förstadags-etapp.

Kvällen ägnades åt ett sankväm där under stillande av hunger och släckande av törst efter dagens vedermödor diskussionerna fortsatte man och man emellan eller i större och mindre kottierier, alltefter intresset för det ena eller det andra problemet som ventilerades. Det var inte att ta miste på huru- som varenda deltagare sökte få största möjliga utbyte av de möjligheter som bjöds att framlägga egna åsikter och höra andras synpunkter.

Den andra konferensdagen inleddes med några korta föredrag. Direktör Sven Hydén redogjorde för vissa förslag till regeländringar som utarbetats av regelkommittén och som avsetts att bli gällande från början av nästa tävlingssäsong. (Dessa återges på annan plats i detta nummer.) Polisman Alfred Ansberg talade om planläggning och genomförande av större tävlingar och köpman Axel Hellgren om vissa allmänna bedömningsprinciper.

Därefter följde den stora gemensamma diskussionen, vid vilken direktör Hydén fungerade såsom ordförande.

De olika gruppernas arbetsresultat redovisades i tur och ordning och varje moment som behandlats och föranlett anteckning till idealprotokollet eller till den särskilda promemorian från gruppen blev föremål för diskussion och konferensens slutliga ställningstagande. Detta betydde att vad konferensen funnit principiellt rätt borde av envar domare iakttagas för att domsluten skulle bli så samstämmiga som möjligt var- och närhelst liknande utförande av momentet presterades.

Det förtjänar särskilt omnämnas att även i de fall då diskussionens vågor gick höga och många olika synpunkter framfördes, så kom man anmärkningsvärt lätt fram till den ståndpunkt som alla, eller det stora flertalet, kunde enas om. Detta berodde dels på att de förberedande förhandlingarna redan jämnat vägen för de enande linjerna, dels på att den fungerande konferensordföranden skickligt ledde diskussionen, sammanfattade de framförda synpunkterna och formulerade "besluten".

Här nedan följer en redovisning av de diskuterade bedömningsfallen och konferensens uttalanden.

De frågor som en insändare ställde till konferensen genom sitt i förra numret av denna tidning återgivna brev torde också få sina svar ur dessa uttalanden.

Sven Oldin

KONFERENSEN konstaterade att den icke hade möjlighet att ge bindande direktiv åt domarna. Dess uttalanden vore därför att betrakta som rekommendationer.

Konferensen uttalade önskvärdheten av att domarna avger muntlig kritik i samband med att tävling för viss grupp avslutats. Alldeles särskilt viktigt ansåg konferensen detta vara beträffande appellklassen.

Med hänsyn till att höga krav på gott omdöme och rutin bör ställas på domare i appellklass uttalade konferensen önskemålet att 1.kl domare i möjligaste mån skulle anlitas vid prov och tävlingar i denna klass.

Konferensen uttalade vidare att domarna alltid bör samlas till konferens (kollegium)

efter provens avslutande och innan betyg fastställs (se tävlingsreglerna punkt 9, s. 8).

I fråga om betygssättning uttalades att påverkan utöver kommandon drar ned betyget. Beröm i form av vänlig smekning eller vänligt tilltal mellan momenten eller vid naturliga avbrott i ett moment skall ej medföra neddrag.

APPELLPROV

1. I samtliga moment utom karaktärsprevet bör domare i appellklassen i tveksamma fall vara relativt mild. Detta gäller dock ej de allra högsta betygen. Vid tveksamma fall kan ett prov få göras om då det är fråga om godkänt eller icke godkänt i appellklassen.

2. I *framförgående* skall hunden tydligt gå framför föraren utan stretning.

3. *Apportering*. För godkännande fordras i segrarklass att hunden skall klara apportering av såväl metall- som träföremål.

4. *Fritt hopp över häck*. För godkännande kräves att hunden hoppar över häcken i båda riktningarna. Rives häcken eller den användes som stöd vid hoppet underkännes momentet. Om hunden snuddar vid häcken sänkes poängen.

5. *Apportering och hopp över plank*. Om hundföraren under momentets utförande förflyttar sig närmare eller från planket, måste detta anses som en hjälp åt hunden och föranteder något sänkt betyg. Hund, som hoppar över planket men icke tar apporten, underkännes.

6. *Krypande*. Vid krypning skall hunden utföra en verklig krypning och ej endast gå nedhudad.

7. *Framåtsändande*. Vid framåtsändande skall avståndet mellan hund och förare vara minst 10 meter. Kontakt skall föreligga mellan förare och hund.

8. *Platsliggande*. Om hunden sätter sig eller gnäller sänkes betyget med ett par poäng. Om hunden förflyttar sig mer än sin egen längd underkännes provet.

9. Om *platsläggande* och *inkallande* prövas efter varandra, skall hund, som misslyckats i platsläggande, ändock prövas i inkallande.

10. *Karaktärsprevet* skall bedömas med stor noggrannhet och god tid skall användas för provets utförande.

SKYDDSPROV

1. *Fasttagande av figurant*. När hunden gjort angrepp, skall figuranten stå still -- hunden skall angräpa inom rimlig tid.

Om hunden gör ett ordentligt bitförsök skall figuranten stanna. Det åligger tävlingsledaren att eljest bestämma, när figuranten skall stanna. Om hunden endast stöter skall tävlingsledaren tillse, att figuranten fortsätter till dess klart framgår, om hunden söker bita eller ej.

När ett bitförsök eller däremot svarande stöt gjorts, skall provet avbrytas.

2. *Flykt av figurant med slagfasthet*. Det är likvärdigt, om hunden gör ett snabbt och säkert anfall eller om hunden utnyttjar första blotta och då anfaller hårt.

3. *Släppande*. Om hunden gör bitförsök eller biter underkännes momentet.

4. Med bitförsök avses att hunden lägger kroppstyngden bakom en stöt.

5. *Uppletande av föremål*. Stor hänsyn skall tagas till att hunden i enlighet med förarens dirigering systematiskt genomsöker området.

Allmän anvisning för allt skyddsarbete

Då intet annat föreskrives, skall hunden framföras fritt vid sidan. Om så icke sker sänkes betygen.

I nybörjarklass skall hund, som underkännes i mom. 20, flykt av figuranten utan angrepp på hunden, även underkännas i mom. 21, figuranten står stilla, och mom. 22, återkallande av hunden från den stillastående figuranten.

På samma sätt underkännes hund, som i mom. 19, nedläggande av hund för bevakning, angriper figuranten, även i mom. 20, 21 och 22.

I segrarklass skall hund, som i mom. 19, avsökande av ett område efter gömd figurant, icke finner figuranten, även underkännas i mom. 20, ståndskall på figurant.

I övrigt skall momenten bedömas var för sig.

RAPPORTPROV

Betyget är inte helt beroende på av hundens använd tid. Avgörande bör ske från fall till fall.

Hund som ihållande skäller eller gnäller vid stationerna bör avvisas från tävlingen.

Om hunden ej går direkt ut vid första ivägsändandet, skall domarna, med hänsyn till hundens uppträdande, avgöra, om hunden ånyo skall sändas ut.

Domarna bör tillse, att hunden åtminstone vid något tillfälle är kopplad utan förarens tillsyn.

SPÄRPROV

Vid bedömningen av momentet *upplagande av spår* i segrarklass får den omständigheten, att hunden av en slump omedelbart råkar finna utgångspunkten, icke medföra betygssänkning.

FÖR SAMTLIGA PRÖVNINGSFORMER

Helhetsintrycket bör i första hand vara avgörande, dock måste vederbörlig hänsyn även tagas till detaljer.

Glimtar från domarkonferensen i Göteborg den 25 oktober

Den 25 oktober hälsade FÖRENINGEN BRUKSHUNDARNAS, Göteborg, ordförande det 50-tal I- och II-klass domare från Västkusten, som hör sammat kallelsen till domarkonferensen, välkomna.

Han visste att rågången mellan ytterligheterna stod bred och svåröverkomlig i det kärva västkustklimatet och poängterade därför att personlig diskussion och respekt för varandras åsikter måste vara dagens lösen, att *allting* går att diskutera och att avsikten med domarkonferenser givetvis är, att resultatet skall bli mindre divergenser, större enighet och en mera sammansvetsad domarekår. Talesmän för ytterligheterna får böja sig för majoritetens önskemål.

Dagens resultat jävade inte förhoppningarna härom.

Varje domare hade fått en omgång "spår", nummerade 0, 5, 6, 7, 8, 9, 10. Domarna stod i halvcirkel runt appellplanen och mitt på denna stod Georg Karlsson, gammal och beprövad i gamet, lugn och sansad till sinnet och så satte det första appellmomentet

igång. Så snart det var avverkat kom kommandot: "Momentet slut" "Klara för bedömning" — och efter några sekunder den visselsignal, som sände samtliga spadar på en gång i luften blottande förefinliga mått av kunskap och fallenhet. Sen gällde det för ytterlighetsbetygen att redovisa sina åsikter. En kort diskussion följde, åsikter bröts, stöttes och blöttes i mer eller mindre sakliga anföranden fram till ett resultat, som noterades för vidare behandling senare på dagen.

Så fortskred förmiddagstimmarna med appell för nybörjare-, segrare- och appellhundar av olika valörer tills det var dags för lunch mellan kl. 12- 13.

I fortsättningen blev det hörsel- och luktprov, karaktärsprov för appellare och så till slut förstas skydds.

Spadarna hade åkt upp och ner, hundar i alla klasser av skilda skicklighetsgrader hade varit i farten, alla domarehjärnor hade givit påtagliga bevis på höggradig anspänning och flankbetygens orddueller hade tömt momenten på brännbart stoff och lämnat kvar åt genomsnittbetygens lyckliga viftare en belåten känsla av att ha dömt rätt.

I skydds blev det hela lite mer tveksamt. T. o. m. gamla A-domare fick ibland hastigt påkommet intresse för den kringliggande naturen, vars skönhet i den framglimtande höstsolen förut blott varit en del av en spännande handlings inramning. II-klassarnas ljusblå 9:or och 10:or sjönk diskret mot jorden inför Axel Möllers tvärsäkra 5:or och 6:or, omedelbart och flytande motiverade, kanske med något av den 100-procentiga övertygelsens självtagna rätt att vara ofelbar, kanske med en bockfot på lur inför mattande diskussionslust.

Dagen led mot sitt slut, eftermiddagen började huttra till i begynnande pinblåst. Skydds är tydligen ett ämne, som behöver pluggas en hel del på skilda håll innan säkerheten i uppfattning och avgöranden blir lika god som dagens tidigare domslut glädjande nog i gemen varit.

Prick kl. 16 kom tävlingskommitténs ordförande, dagens organisatör och drivande kraft, herr Gert Bergquist, och bröt.

Middagen på Gillet i Mölndal började någon timma senare och det gående smörgåsbordet med varmrätt avåts inte bara med god aptit utan även med den trötta arbetarens lugna samvete efter en väl använd dag.

Men ännu hade inte söndagen pressats på sista möjtigheten till omvändelser och själars frälsning. Knappt var middagen överstökad och kaffet framdukat vid småbord förrän långrevarna slängdes ut och skördarna bärgades i vågsvallet från förmiddagens dynningar. Och när stämningen började mattas av brist på mothugg, dök nya frågeställningar upp ur intet, tankeställare

utdelades, frågor gjordes och besvarades. Där tveksamhet rådde överenskomms om förslag till lösning att föreläggas Stockholmskonferensen en vecka senare.

Utän att vädja till högre rätt fick dock en skåning — med tydligen bittra erfarenheter — svar på frågan, om det kan vara genant för en I-klass domare att döma i appellklassen och vidare, om det kan vara ägnat att inge samma slags högdjur mindervärdeskomplex för den händelse han blir ombedd att gå tävlingsledare. Svar 1. Nej, näst skydds är appellklassen svårast att döma, varför det är hedrande att få döma där. Svar 2. Många kan bli domare, men få av dem *duger* till tävlingsledare.

Sen såg vår sydliga vän både mätt och belåten ut.

Självfallet måste det i en sport, som dock är så pass svår som vår och där mycket ännu flyter, olikheter i bedömningen alltid komma att vålla en del gnissel.

Men var tröst, ni systrar och bröder i andra ändan av kopplet, hoppets gryning färgar appellplanerna både i öst och väst. Det arbetas. Och man vill något. Man har en linje att följa, som måste leda en god bit på väg mot ett önskat mål.

Ovan relaterade domarekonferens utgjorde en direkt fortsättning av den konferens, som

i våras ordnades för föreningens egna domare. Förslag uppkom redan då att inbjuda hela västkusten någon gång under augusti månad för att därigenom försöka få fram en gemensam grund att bygga på.

Vid CS' årsmöte i våras hade frågan om domarekonferens för I-klass domare från hela Sverige väckts av herr Arne Wallin och mottagits med glädje. Snabb behandling hade även utlovats, men att en så pass vidlyftig historia skulle kunna klaras redan i år var kanske inte väntat.

FBH:s konferens blev tyvärr försenad och kunde gå av stapeln endast en vecka före stockholmskonferensen, men visade sig icke förty kunna samla 50-talet domare av båda klasserna från Landskrona i söder till Uddevalla och Vänersborg i norr. Detta visar tydligt på ett brinnande intresse och vilja att få något gjort, vilket givetvis ej bör misstycas. Efter att ha deltagit även i stockholmskonferensen, står det klart att göteborgskonferensen var ett lyckligt komplement med mersmak. Idealet vore kanske konferenser i skilda delar av landet med både I- och II-klass domare och därefter en konferens för I-klass domare i Stockholm — eller alternerande på annan större plats, där förutsättning för organiserat genomförande finnes.

Th.

Elfi v. d. Ykernburg SZ 7021/52 SchH II

Schäfervalpar till salu

Fader: den välbekante avelshunden Cuno v. d. Schweizerwerken.

Moder: imp. Elfi v. d. Ykernburg.

Elfi har i Sverige två gånger erhållit 2:a pris segrarklass och lämnat en son som i år två gånger segrat med certifikat.

Hejderidarens Kennel

Leg. vet. *Ulrica Borg*
SKURUP - Tel. 28

ÖNSKAS KÖPA

Till vår vakttjänst önskar vi inköpa schäfrar med god karaktär och utbildning i skyddstjänst (segrarklass). Svar med uppgift om hundens ålder, härstamning, beskrivning på lynne, tävlingsresultat samt pris insändes till

Driftkontoret, Asea, Ludvika

31/10 - 1/11 1953

Domarekonferens anordnas i Stockholm inom Kungl. Svea Livgardes område vid Sörentorp under dagarna 31/10 och 1/11 1953 (Obs: Båda helgdagar) enligt bifogat program. Lo-. kalavdelningar, som har I kl domare för bruksprov med skydds-, spår-, rapport- och sjukvårdshundar, inbjudes att till konferensen sända önskat antal I kl domare. Anmälningar med uppgift om deltagarnas namn insändes till SBKs kansli (Mosebacketorg 1, Stockholm Sö) och skall vara inkomna senast den 20/10 1953. Erforderliga hotellreservationer samt anskaffning av färdbiljetter ombesörjes av deltagarna själva eller respektive avdelningar.

Resebidrag från centralorganisationen utgår till en deltagare från varje avdelning, som har I kl domare, enligt samma grunder som till ombud vid årsstämma, dvs. sålunda: För den del av resekostnaden, som understiger 15 kronor, utgår intet bidrag; för kostnaden från 15 till 50 kronor utgår bidrag med 50 procent, från 50 till 100 kronor med 75 procent och för den del av kostnaden, som överstiger 100 kronor, med 100 procent. Kostnaden beräknas för färd med III kl järnväg.

Traktamente utgår icke, men centralorganisationen bekostar för alla deltagare lunch under båda konferensdagarna och huvuddelen av supén under första konferensdagen.

P R O G R A M

- 31/10 Kl 830 Samling vid K. Svea Livgardes södra ingång
(Buss avgår kl 800 från Norra Bantorget)
- Kl 845 Indelning av deltagarna i 5 grupper
- Kl 930 Bedömning individuellt av ett antal hundars arbete enligt olika tävlingsformer. Samtliga deltagare gör bedömning, men varje grupp specialiserar sig på vissa särskilda avsnitt av arbetet enligt plan, som sedermera tillställs respektive deltagare
- Kl 1100 Avbrott för lunch
- Kl 1215 Bedömningen fortsätter
- Omkr Kl 1400 Diskussioner gruppvis rörande bedömningen samt utarbetande av idealprotokoll jämte domareberättelse med eventuella avvikande meningar antecknade
- Omkr Kl 1800 Konferensen ajourneras
- Omkr Kl 1930 Subskriberad supé på restaurant Gillet. För denna erlägger deltagare kr 6:50, medan centralorganisationen svarar för huvuddelen av kostnaden. Spirituösa drycker ingår icke i priset

- Omkr Kl 900 Konferensen fortsätter med följande föredrag:
1. Allmänna principer för bedömningen i olika klasser av köpman Axel Hellgren
 2. Planläggning och genomförande av större tävlingar av polisman Alfred Ansberg
 3. Redogörelse för regelkommitténs förslag till ändringar i tävlingsreglerna av direktör Sven Hydén
- Kl 1100 Avbrott för lunch
- Kl 1215 Redogörelser för respektive grupperns arbetsresultat. Synpunkter på resultaten jämte diskussion
- Omkr Kl 1700 Konferensen avslutas.

§ 126.

Ändring av R Brpr I i avslutning till domarekonferensen 31/10-1/11 1953.

Hr Hydén redogjorde för av regelkommittén framlagt förslag till omarbetning av domarekonferensens rekommendationer till ändring av bruksprovsreglerna för skh, sph, rph och sjh. Förslaget ifråga avsågs dels att tillställas CS och Ch för Ahv för yttrande, dels för publicering i "Brukshunden".

VU beslöt efter omredigering av vissa punkter godkänna förslaget i fråga.